

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

VRIJE BASISCHOOL DE DAMES TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur	basonderwijs
Instellingsnummer	6486
Instelling	Vrije Basisschool De Dames Lange Nieuwstraat 74 - 2000 ANTWERPEN
Beleidsverantwoordelijke	Veerle KERCKHOFS
Telefoonnummer	03 234 02 68
E-mail	directie@basisschooledames.be
Website	www.basisschooledames.be
Bestuur	VZW Centraal Katholiek Schoolcomite van Antwerpen Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN
Scholengemeenschap	CKSA BaO Drie Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding De Wissel Antwerpen Coevelstraat 10 - 2100 DEURNE
Start doorlichting	13/01/2023
Einde doorlichting	19/01/2023
Inspectieteam	Peter DE CLERCK Veronique BILTEREYST Joost VAN DAELE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.	10
4.2	Nederlands in de lagere afdeling.	13
4.3	Wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.	15
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	18
6	Respecteert de school de regelgeving?	20
7	Samenvatting	21
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	21
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	22
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	22
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	23
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	24

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

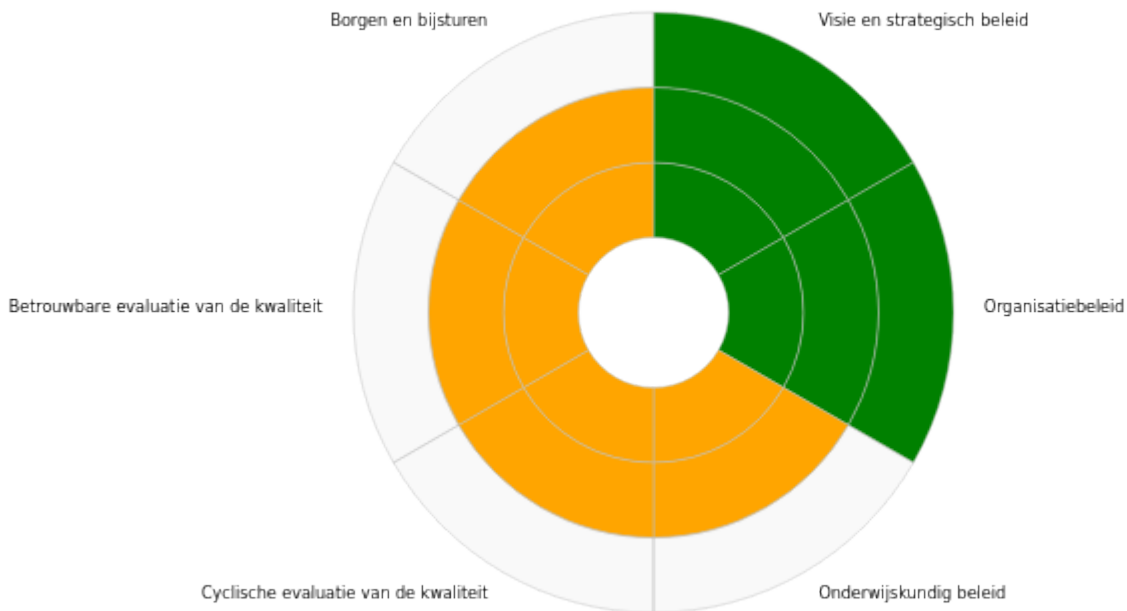
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Lange Nieuwstraat 74 - 2000 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

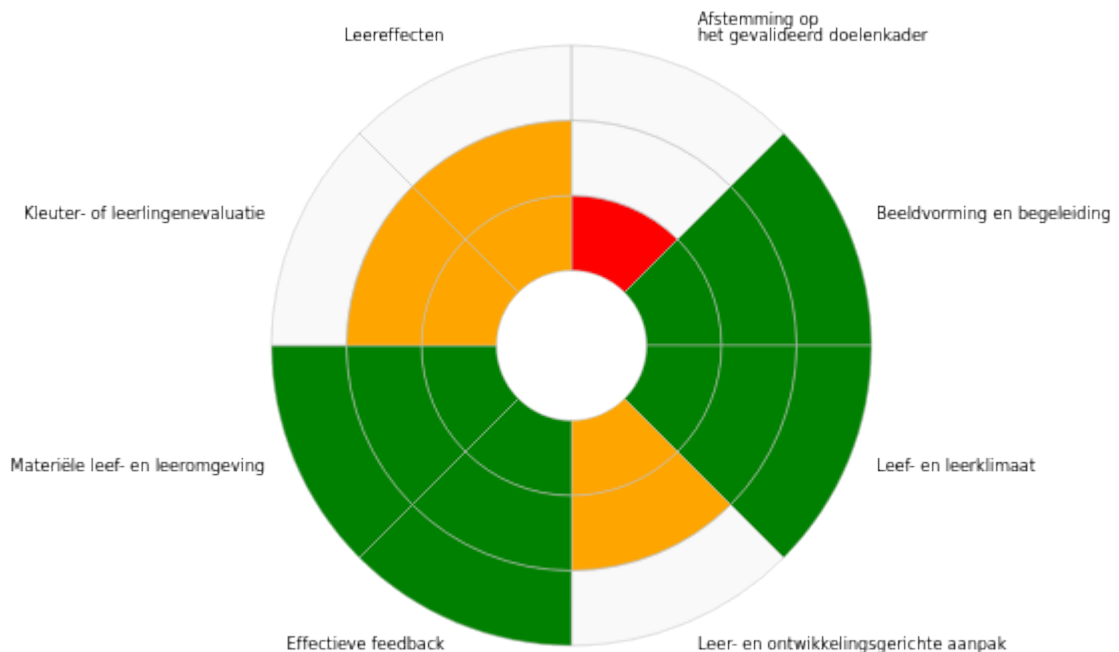
Visie en strategisch beleid De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De schoolvisie stimuleert het 'samen school' maken en is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school beschouwt diversiteit als een sterkte. De gedragen visie resulteert in een doordachte aanpak die breed en zichtbaar ingang vindt in de schoolwerking en in groeiende mate in de leerbegeleiding en in de onderwijsleerpraktijk. De school slaagt erin om haar gezamenlijke visie als warme school te realiseren. Waar nodig zet ze stappen om de visie bij te sturen. De school kan haar werking nog versterken door een talenbeleid vorm te geven en een woordenschatbeleid concreet uit te werken.

- Organisatiebeleid** De school ontwikkelt en voert een bottom-up beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Ze kan hierin nog groeien door leerlingenparticipatie een duidelijke plaats te geven. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Kwetsbare ouders krijgen a priori de aandacht die ze verdienen. Dit resulteert in initiatieven om de ouderbetrokkenheid te verhogen en schoolverzuim te beperken. De school werkt samen met anderen om de begeleiding en de schoolwerking en in zekere mate de onderwijsleerpraktijk te versterken. Het beleid zet in op gedeelde verantwoordelijkheid, zoekt naar sterktes van teamleden en staat open voor vernieuwing en reflectie tussen de teamleden. Expertisedeling komt eerder beperkt voor en de samenwerking over de groepen heen verdient een stimulans. Het beleid communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. De teamleden waarderen de nieuwsbrief en de open kalender.
- Onderwijskundig beleid** De school levert weliswaar inspanningen om de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en in zekere mate de professionalisering vorm te geven, maar ze doet dat fragmentair of niet schoolbreed. Teamleden maken veelal autonoom inhoudelijke en didactische keuzes vanuit het vertrouwen dat ze krijgen. Deze grote mate van autonomie leidt tot versnippering. Bovendien is de verankering van afspraken voor de leerbegeleiding en de onderwijsleerpraktijk te beperkt zichtbaar in het schoolwerkplan om als houvast te fungeren, wat de opvolging ervan bemoeilijkt. Er liggen kansen om de professionaliteit te verhogen door onder meer bij elkaar te hospiteren, inhoudelijke discussies aan te gaan en zich waar nodig te laten ondersteunen door door recente wetenschappelijke informatie en door externen.
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de meest relevante aspecten voor haar onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. De evaluatie is weinig systematisch en cyclisch en kenmerkt zich door analyses die veelal wachten op verdere uitdieping en op bindende afspraken om hieraan te verhelpen om (leer)effect te verhogen over de kleuter- en lagere afdeling heen.
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij de keuzes en de systematiek van haar evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te gebruiken als hefboom voor acties. De resultaten zijn fragmentarisch, gespreid en leiden tot een onvolledig beeld waardoor de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang komt.

Borgen en bijsturen De school heeft in zekere mate zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt hierdoor niet altijd wat goed is. Er liggen kansen open om de werking vanuit evaluaties bij te stellen en te groeien in een coherent onderwijskundig beleid.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen zijn veelal gebaseerd op het gevalideerd doelenkader, maar zijn niet in alle groepen representatief voor het aanbod. Leraren zijn onvoldoende vertrouwd met de betekenis en de inhoud van de doelen om op schoolniveau de volledigheid en het evenwicht van de aangeboden doelen te verzekeren. Een gebrek aan bindende afspraken verhindert de realisatie van verticale samenhang in de opbouw van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën, zowel in de loop van het leerjaar als over de verschillende leerjaren heen. De hoekenfiches en fiches voor weerkerende activiteiten zijn nog in volle ontwikkeling en dragen nog onvoldoende bij tot de realisatie van een evenwichtige en brede harmonische vorming.

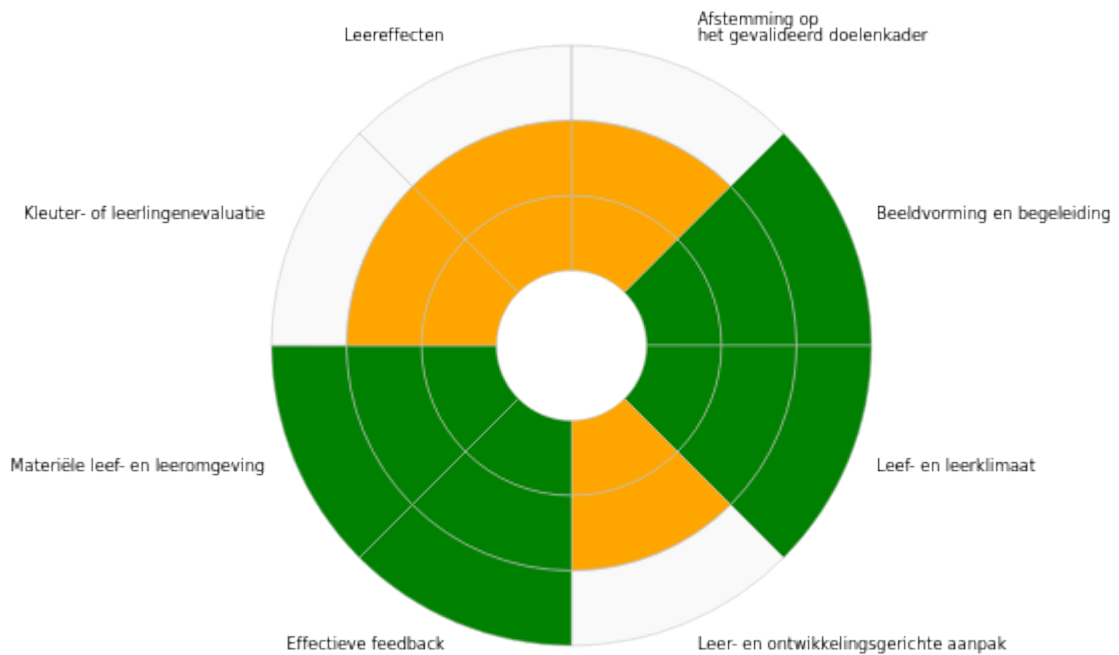
Beeldvorming en begeleiding Op basis van observatie- en evaluatiegegevens en interacties met collega's, kleuters en ouders, vormen de leraren zich een actueel en uitgebreid beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming doorgaans haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg. Bij de realisatie van de verhoogde zorg laten de leraren kansen liggen om de beeldvorming te verfijnen. Daardoor is het voor kleuters met specifieke noden moeilijk om hen accuraat te positioneren in hun ontwikkelingstraject. De leraren nemen vrij weinig stimulerende, remediërende en differentiërende maatregelen op maat voor kleuters met specifieke onderwijsbehoeften. Het vormt voor de leraren een werkpunt om die maatregelen binnen de verhoogde zorg sterker en meer doelgericht af te stemmen op een nauwkeurige beeldvorming waaruit de precieze noden van de kleuter blijkt. Binnen de verhoogde zorg blijven kansen liggen om de effecten van de begeleiding zowel op korte als op langere termijn systematisch en doelgericht op te volgen om indien nodig, snel te kunnen bijsturen.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich goed voelen. Ze nemen initiatieven die ervoor zorgen dat kleuters zich goed voelen in de klas. De warme en nabije omgangsstijl van de leraren draagt hiertoe in sterke mate bij. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de groep kleuters. Ze hebben oog voor de diverse achtergrond van de kleuters en benutten in toenemende mate hun thuistaal binnen het onderwijsleerproces.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de kleuters. Ze leveren inspanningen om het onderwijs activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Ze slagen hier deels in. Taalstimulerend onderwijs staat centraal in de werking, maar krijgt nog niet in alle groepen de verwachte invulling. Zo zijn betekenisvolle (taal)taken niet overal een verworvenheid. Ook komen authentieke gesprekken met veel ruimte voor taal- en denkstimulerende interactie met en tussen kleuters in sommige groepen in beperkte mate voor. Het principe waarbij de leraar zorgt voor 'taal de hele dag' is nog geen verworvenheid voor iedereen. Vooral bij de oudste kleuters bieden de leraren, onder meer aan de hand van keuzeborden en stappenplannen, ruimte voor zelfsturing. Het is nog een werkpunt om in alle groepen ook voor andere aspecten van metacognitieve vaardigheden (probleemoplossend denken, kleuters laten reflecteren over het leerproces) aandacht te hebben. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en hebben hier gerichte aandacht voor. Illustratief hiervoor is het open onthaal.

- Effectieve feedback** De leraren geven doorgaans effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vooral vanuit de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het vormt voor de leraren een groeikans om de feedback te richten op de doelen, beoordelingscriteria en succescriteria (feed-up).
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. Ze hebben in alle klassen geïnvesteerd in een gevarieerd aanbod van ontwikkelingsmaterialen om de verschillende hoeken op materieel vlak te verrijken. De inrichting van de speelplaats en de daar aanwezige spelmaterialen illustreren de aandacht voor een rijke speelomgeving, ook buiten het klaslokaal. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, ogen veilig, authentiek en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingevaluatie** De observaties en evaluaties zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren observeren doorgaans zonder beoordelingscriteria die de verwachte kennis, vaardigheden en attitudes duidelijk maken. De leraren laten hierdoor nog kansen liggen om de observaties en evaluaties in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie.
- Leereffecten** De ontwikkelingsvorderingen bieden gedeeltelijke garanties dat de leraren de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling.

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen sporen doorgaans met het gevalideerd doelenkader. De leraren beschikken voor hun doelenselectie, zowel voor kennis, vaardigheden, attitudes als strategieën over een grote autonomie. Vooral tussen de parallelklassen slagen de leraren erin om door overleg een zekere cohesie en gelijkgerichtheid te bereiken. Dit garandeert nog te weinig de samenhang tussen de aangeboden doelen en de volledigheid en het evenwicht zoals het leerplan dit voorschrijft. Op basis van een weloverwogen doelenselectie haalbare doorlopende leerlijnen vooropstellen met daaraan een gekoppeld aanbod, zijn nog werkpunten.

Beeldvorming en begeleiding

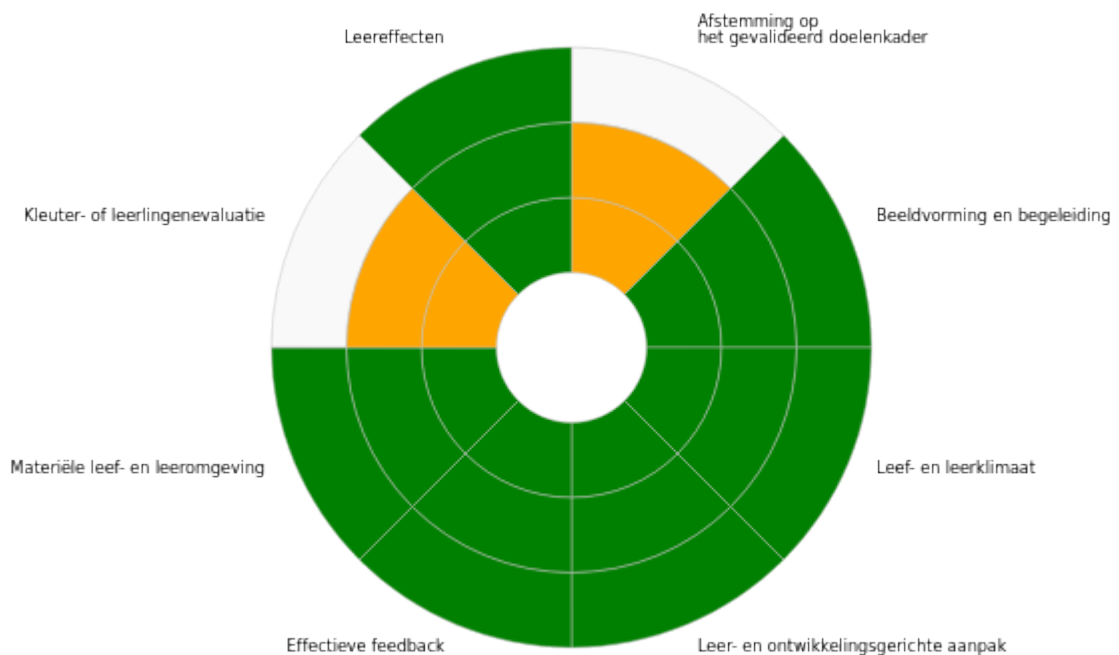
Intern en extern overleg en in zekere mate gegevensanalyse uit evaluaties voeden het beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming veelal haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg. Voor de verhoogde zorg ontbreekt het de leraren aan een zekere verfijning. Daardoor is het voor leerlingen met specifieke noden nog moeilijk om hen het meest passende aanbod op maat te bieden. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig.

- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. In de meeste klassen heerst orde en structuur door in te zetten op afspraken die voor iedereen duidelijk zijn. Ze beschouwen diversiteit consequent als een sterkte en gaan hiermee positief om. De hoge mate van kindbetrokkenheid en warme communicatie met de leerlingen zorgen voor een sfeer van vertrouwen waarin leerlingen fouten mogen maken en spontaan tot leren komen. De leerlingen spreken hun waardering uit voor de leraren.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren leveren voldoende inspanningen voor Nederlands om de leerlingen in hun leren en ontwikkelen aan te moedigen, te ondersteunen en bij te sturen. Ze laten echter nog kansen liggen om door een geleidelijke schoolbrede opbouw van het onderwijsaanbod en de onderliggende noodzakelijke stappen en strategieën in het bijzonder, leerlingen maximaal tot leren te brengen. Het valt op dat eerder gemaakte afspraken niet door iedereen consequent worden aangehouden en verdienen een opfrissing. Dit geldt bijvoorbeeld voor kwartierlezen dat in een aantal groepen aan kracht inboet. Door een verregaande autonomie in de keuze van materialen, methodes, bronnen en hun didactische aanpak, blijven de meeste leraren naast elkaar op zoek naar een aanpak om de lessen activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Hierdoor gaat energie verloren waardoor sommige leraren de tijd om te leren beperkt efficiënt benutten. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden om de taalontwikkeling te stimuleren door onder meer de toepassing van efficiënte leesstrategieën en bewuste verwerving van woordenschat in functie van andere deelvaardigheden is een werkpunt.
- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld effectieve feedback, kort na de activiteit en op maat van de leerling met het oog op hun voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze in zekere mate vanuit helder geformuleerde doelen of vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Illustratief hiervoor zijn de uitgebreide commentaren op de rapporten en de daaraan gekoppelde kindgesprekken.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn doorgaans actueel, ogen veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het kan voor de school een meerwaarde zijn om het boekenaanbod te actualiseren en in de klas te zorgen voor een uitnodigende knusse leesplek om de leerlingen nog meer tot lezen aan te zetten. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Kleuter- of leerlingenevaluatie De observatie en evaluaties zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces door duidelijk van vooropgestelde concrete doelen en verwachtingen te vertrekken om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. De leraren hanteren en communiceren nog weinig duidelijke criteria om tot een transparante evaluatie te komen die ook voor de leerlingen herkenbaar is in de rapportering. Illustratief hiervoor is het stellen van duidelijke verwachtingen inzake schrijf- en spreekvaardigheden of leescompetenties.

Leereffecten De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader volgens de vooropgestelde verwachtingen bereiken.

4.3 Wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.

Afstemming op het gevalideerd doelenkader De geselecteerde doelen sporen doorgaans met het gevalideerd doelenkader. Een inventaris waarbij doelen en onderwerp aan elkaar zijn gekoppeld, biedt kansen om een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod van de doelen aan te bieden. De concrete en duidelijke vertaling van de doelen en de onderwerpen in de aangeboden activiteiten is een werkpunt.

- Beeldvorming en begeleiding** Een schoolprioriteit maakte de leraren vaardig om zich een beeld te vormen over de interesses en de sterktes van de leerlingen voor diverse aspecten van het technisch proces, de principes en de beginselen van (natuur)wetenschappen. Hierdoor hebben ze weet van de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de behoeften van de leerlingen. Afhankelijk van leraar tot leraar zijn hiervoor de beschikbare fiches, kijkwijzers en krachtlijnen uit het leerplan en de bijhorende stappenplannen in gebruik. Niet alle leraren staan even ver om, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum op die beeldvorming, haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg aan te bieden. Sommige leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen al bij waar nodig.
- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen en waarin fouten maken kan. Ze gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep en bieden voldoende kansen om leerlingen in heterogene groepen te laten ontdekken en experimenteren. Ze stimuleren activiteiten waarbij leerlingen van en met elkaar mogen leren.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is veelal geleidelijk, activerend, betekenisvol en biedt kansen om aan de technische en de wetenschappelijke (taal)geletterdheid te werken. Een aantal leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en slagen erin om vanuit een probleemstelling de leerlingen zelfstandig tot denken en handelen aan te zetten waarbij verschillende stappen van het technisch proces systematisch worden doorlopen. Veelal doen ze dit vanuit ervaren, vaststellen en in zekere mate vanuit onderzoeken. De leraren benutten de leeruitstappen en multimedia om de werkelijkheid in de klas te halen. Er liggen nog kansen open om de vaardigheden en strategieën waarbij leerlingen eenvoudige onderzoeksvragen stellen en van daaruit op onderzoek gaan, te stimuleren. In de meeste groepen maximaliseren de leraren de tijd om te leren.
- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze in sommige groepen vanuit duidelijk geformuleerde en gecommuniceerde doelen of vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en in zekere mate op de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Hierdoor slagen de leerlingen erin om de eigen sterktes en werkpunten te herkennen en deze ook te benoemen. In sommige groepen houden leraren rekening met deze kennis om het aanbod bij te sturen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, ogen veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting en ICT-middelen bewust en efficiënt in. De beschikbare leermiddelen bieden in sommige groepen kansen om leerlingen uit te dagen om te experimenteren, denkprocessen op te zetten, ontwerpen te maken en deze ook uit te voeren of te testen. In mindere mate zetten leraren aan tot divers brongebruik. Het fysiek comfort ondersteunt doorgaans het leren en onderwijzen.

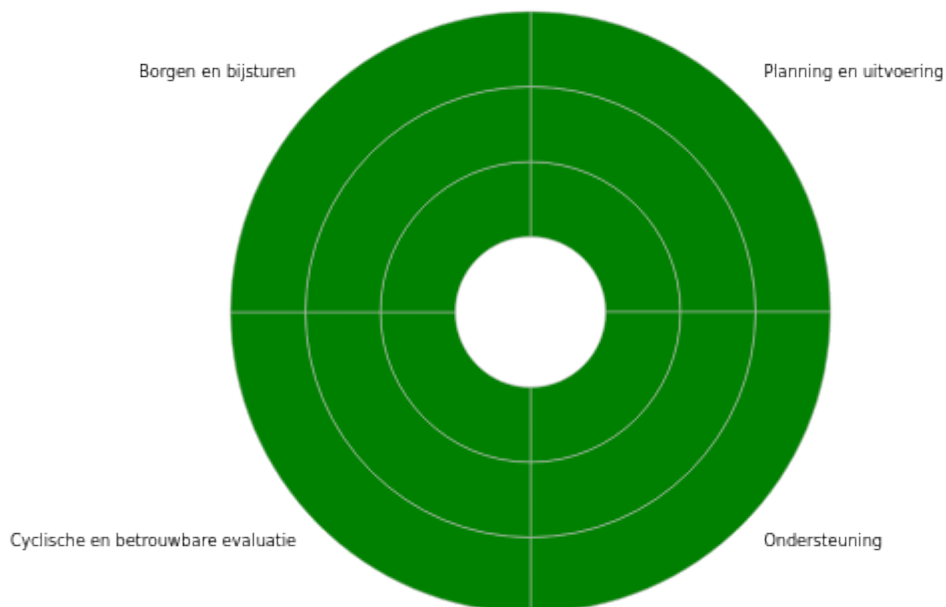
Kleuter- of leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie van een aantal vaardigheden maakt deel uit van het onderwijsleerproces. Verzamelde gegevens die doorschuiven naar de rapportering zijn wel betrouwbaar, maar te eenzijdig gericht op kennisverwerving. Deze gegevens zijn veelal exclusief het resultaat van toetsen die de studeervaardigheden bevragen, eerder dan de vaardigheden typerend voor dit leergebied. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie.

Leereffecten De leerprestaties bieden gedeeltelijk garanties dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- gebouwen en onderhoud
- producten met gevaarlijke eigenschappen
- verwarming, ventilatie en verluchting.

Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De verantwoording van de vooropgestelde of genomen acties komt voort uit enerzijds risicoanalyses, diverse verslagen of meldingen van teamleden. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school meestal doeltreffende compenserende maatregelen. Deze oefening dient te school wel nog te maken om te voorzien in gescheiden toiletten voor mannen en vrouwen en om ervoor te zorgen dat de het zitcomfort en ergonomie in alle klassen wordt gegarandeerd. Sommige leerlingen in de hoogste klassen zijn de banken ontgroeid.

- Ondersteuning** De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. De uitrol van de preventiedienst vindt plaats tijdens veelvuldig overleg en resulteert in een zeer vlotte samenwerking tussen zowel de interne als externe preventiedienst. Het preventiebeleid kenmerkt zich door transparante communicatie en een gedeelde verantwoordelijkheid. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en voldoende personele middelen die zich vanuit persoonlijke interesse degelijk laten ondersteunen en/of bijscholen. De vooropgestelde afspraken vragen af en toe nog betere opvolging. Illustratief hiervoor is de wijze waarop producten met gevaarlijke (corrosieve) eigenschappen worden opgeborgen.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch de meeste processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. De opgedane kennis van de interne preventiedienst wordt doelgericht aangewend om de werking vanuit de schoolse voorgeschiedenis in vraag te stellen en waar nodig deze bij te sturen. De interne preventiedienst betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties en de manier waarop acties worden uitgevoerd doorgaans betrouwbaar. De wijze waarop de teamleden consequent aandacht hebben voor de verluchting van de lokalen is hiervan een sprekend voorbeeld.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt in voldoende mate wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Eén van de sterke punten van de school is de algemene netheid. Het valt op dat door een niet aflatende aandacht van de teamleden en de medewerkers, alle lokalen, gangen en ook de speelplaats een bijzonder nette indruk geven. Waar mogelijk voorziet het beleid in updates van het schoolgebouw. Illustratief hierbij is de beslissing om nieuwe ramen te plaatsen. De school beschikt echter nog niet over een geldige milieuvergunning, -melding of omgevingsvergunning. Ook de asbestinventaris vraagt opvolging door deze ter visering voor te leggen aan de preventieadviseur-arbeidsarts van de bevoegde externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.	Nederlands in de lagere afdeling.	Wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	■	◆	◆
Beeldvorming en begeleiding	●	●	●
Leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆	●
Effectieve feedback	●	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●
Kleuter- of leerlingevaluatie	◆	◆	◆
Leereffecten	◆	◆	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor wetenschappen en techniek in de lagere afdeling..
  - De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - De kwaliteit borgen van beeldvorming en begeleiding.
  - De kwaliteit borgen van leef- en leerklimaat.
  - De kwaliteit borgen van de effectieve feedback.
  - De kwaliteit borgen van de materiële leef- en leeromgeving.
-
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling..
  - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot afstemming op het gevalideerd doelenkader.
  - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak.
  - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot kleuter- of leerlingenevaluatie.
  - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leereffecten.
-
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
  - De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling. (erkenningvoorwaarde).